

Spis treści

I. WPROWADZENIE	9
II. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA I PREWENCYJNA — INFORMACJE OGÓLNE	13
1. Wstęp	15
2. Kontrole	15
3. Decyzje inspektorów pracy	16
4. Decyzje nakazujące zaprzestanie prowadzenia działalności	16
5. Decyzje dotyczące wypłaty wynagrodzenia lub innego świadczenia	17
6. Decyzje dotyczące wpisu do ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze	18
7. Odwołania od decyzji organów Państwowej Inspekcji Pracy	18
8. Skargi na postanowienia i decyzje organów PIP	18
9. Informacja dotycząca prowadzenia egzekucji administracyjnej	19
10. Wystąpienia inspektorów pracy	20
11. Polecenia	21
12. Kontrole zakończone odebraniem oświadczenia od podmiotu kontrolowanego	21
13. Wykroczenia przeciwko prawom pracownika	22
14. Zawiadomienia prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	23
15. Skargi i wnioski	24
16. Porady prawne i techniczne	26
17. Rejestracja zakładowych układów zbiorowych pracy	27
18. Spory zbiorowe	29
19. Wydawanie zezwoleń na wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dzieci	30
20. Opiniowanie wniosków dot. wydania zgody na wyłączenie elektryczne oświetlenie pomieszczeń pracy lub na ich lokalizację poniżej poziomu otaczającego terenu	30
21. Orzeczenia o dopuszczeniu statków żeglugi śródlądowej do eksploatacji	33
22. Sprawdzanie poprawności informacji – składanych do ZUS przez płatników składek – zawierających dane do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe	33
23. Wnioskowanie do ZUS o podwyższenie składki na ubezpieczenie wypadkowe	34
24. Pisma o charakterze informacyjno-prewencyjnym	34
III. BADANIE OKOLICZNOŚCI I PRZYCZYN WYPADKÓW PRZY PRACY	41
IV. WYNIKI KONTROLI UJĘTYCH W PROGRAMIE DZIAŁAŃ DŁUGOFALOWYCH NA LATA 2013–2015	51
1. Przestrzeganie przepisów prawa pracy przy zatrudnianiu	53
A. Zawieranie umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy	53
B. Zawieranie umów terminowych	58
2. Wzmocniony nadzór w wybranej grupie zakładów o wysokiej skali zagrożeń zawodowych	62
3. Zarządzanie bezpieczeństwem w średnich i dużych zakładach, w których wystąpiły wypadki przy pracy	65
V. WYNIKI KONTROLI UJĘTYCH W PLANIE ROCZNYM	71
1. Przestrzeganie przepisów o czasie pracy	73
A. Kontrole czasu pracy w zakładach różnych branż	73
B. Kontrole czasu pracy maszynistów	76
2. Transport drogowy – kontrole czasu prowadzenia pojazdu, przerw i czasu odpoczynku oraz czasu pracy kierowców	78
3. Wynagrodzenia i inne świadczenia ze stosunku pracy	83
A. Kontrole przeprowadzone w wyniku skarg pracowniczych dot. wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń	83
B. Kontrole planowe – w zakładach różnych branż	85

4. Kontrole przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy w podmiotach leczniczych	88
A. Prawna ochrona pracy	88
B. Bezpieczeństwo i higiena pracy	92
5. Kontrole placówek handlowych (wielkopowierzchniowych i innych)	98
A. Prawna ochrona pracy	98
B. Bezpieczeństwo i higiena pracy	100
6. Budownictwo	104
A. Kontrole prac budowlanych, w tym rozbiórkowych – z uwzględnieniem zagadnień dotyczących prawidłowości zamontowania i odbioru rusztowań fasadowych	104
B. Kontrole dotyczące budowy i remontów dróg	108
7. Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, w podziemnych zakładach górniczych	110
8. Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, w firmach świadczących usługi górnicze w podziemnych zakładach górniczych	116
9. Kontrole zapewnienia bezpiecznych warunków pracy w zakładach nowo powstałych	119
10. Bezpieczeństwo przeciwwybuchowe przy współspalaniu biomasy i węgla w elektrowniach i elektrociepłowniach – rekontrole zakładów kontrolowanych w latach 2010-2012	121
11. Działania kontrolno-prewencyjne w wybranych zakładach branży naftowej	123
12. Działania kontrolno-prewencyjne w wybranych zakładach azotowych	123
13. Bezpieczeństwo chemiczne w zakładach pracy	124
14. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w dystrybucyjnych zakładach gazowniczych zajmujących się eksploatacją sieci i instalacji gazowych gazu ziemnego	128
15. Bezpieczeństwo pracy przy pozyskiwaniu i zrywce drewna	130
16. Wymagania zasadnicze i minimalne	133
A. Kontrole spełniania wymagań minimalnych dla maszyn do obróbki drewna	133
B. Kontrole spełniania wymagań zasadniczych dla maszyn, urządzeń i środków ochrony indywidualnej – nadzór rynku	135
17. Kontrole bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu spożywczego	139
18. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach	141
19. Przestrzeganie przepisów dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych	144
20. Legalność zatrudnienia	148
A. Kontrole legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich	148
B. Kontrole legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców	154
C. Przestrzeganie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez agencje zatrudnienia	163
D. Przestrzeganie przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych	168
21. Przestrzeganie uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem	173
VI. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ	177
VII. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNA ORAZ PROMOCJA OCHRONY PRACY	181
1. Kampania informacyjno-promocyjna „Zanim podejmiesz pracę”	183
2. Zarządzanie bezpieczeństwem pracy - prewencja wypadkowa	183
3. Kampania informacyjno-promocyjna „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie”	186
4. Kampania informacyjno-promocyjna „Szczuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”	189
5. Działania informacyjno-prewencyjne dotyczące zagrożeń związanych z nanomateriałami	192
6. Program informacyjno-prewencyjny w budownictwie	193
7. Program prewencyjny w zakresie spełniania minimalnych wymagań bhp przez użytkowane maszyny i urządzenia do obróbki drewna	195

8. Program informacyjno-promocyjny: Ochrona zdrowia w miejscu pracy – ograniczanie negatywnych skutków narażenia na szkodliwe czynniki środowiska pracy	196
9. Program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”	198
10. Program prewencyjny dla mikrozakładów: Zdobądź Dyplom PIP	199
11. Profilaktyka psychospołecznych zagrożeń w miejscu pracy – stres, mobbing, dyskryminacja, molestowanie, przemoc oraz agresja	200
12. Ocena realizacji celów przyjętych w programach prewencyjnych	201
13. Konkursy, nagrody Głównego Inspektora Pracy, udział w targach, działalność wydawnicza i szkoleniowa	202
VIII. DZIAŁALNOŚĆ WEWNĄTRZORGANIZACYJNA	207
1. Szkolenia kadry PIP oraz działalność OS PIP we Wrocławiu	209
2. Informatyzacja PIP	212
IX. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	215
1. Współdziałanie PIP z organami administracji publicznej, organami nadzoru nad warunkami pracy oraz innymi instytucjami działającymi w sferze ochrony pracy	217
2. Współpraca międzynarodowa	222
X. OCENA ROZWIĄZAŃ PRAWNYCH, WNIOSKI LEGISLACYJNE ORAZ OPINIOWANIE PROJEKTÓW AKTÓW PRAWNYCH	227
1. Ocena rozwiązań prawnych	229
2. Wnioski legislacyjne Głównego Inspektora Pracy	232
3. Opiniowanie projektów aktów prawnych	234
XI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	235
ZAŁĄCZNIKI	245